

Ресурсний потенціал сільського господарства, в основі якого високопродуктивні землі сільськогосподарського призначення й сприятливі агрокліматичні умови, має значні можливості для подальшого свого розвитку. Існують додаткові можливості щодо збільшення обсягів виробництва сільськогосподарської продукції, внеску галузі в підвищення рівня продовольчої та енергетичної безпеки, зростання експортного потенціалу держави.

З метою більш повного використання потенціалу сільського господарства необхідно створити сприятливі умови, насамперед, для:

- функціонування на рівноправній економічній основі різних організаційно-правових форм господарювання в аграрному секторі;

- гармонізації інтересів власників, найманих працівників і сільських громад;

- формування конкурентоспроможних на внутрішньому й зовнішніх ринках виробничих структур;

- забезпечення прибутковості сільськогосподарських підприємств на рівні 15-відсоткової норми, необхідної для забезпечення розширеного відтворення виробництва. Це передбачається досягти за рахунок продовження реформ в економіці країни та її аграрному секторі в напрямі оптимального поєднання промислового й аграрного виробництва, підпорядкування їх діяльності потребам внутрішнього й зовнішнього ринків сільськогосподарської продукції та продовольства, соціально-економічного розвитку села, переходу від галузевої до територіально-самоврядної системи керування комплексним розвитком агропромислового виробництва й сільських територій, формування ефективної науково-технологічної, бюджетної, податкової, фінансово-кредитної та цінової політики держави.

Стратегічні цілі та індикатори розвитку. Метою стратегії є розвиток сільського господарства як високоефективної конкурентоспроможної на внутрішньому й зовнішньому ринках галузі економіки, що забезпечує продовольчу безпеку держави, виробництво високоякісної сільськогосподарської продукції в обсягах, достатніх для задоволення потреб населення й переробних галузей, та надійну економічну основу соціально-економічного розвитку українського села. Основними стратегічними цілями розвитку сільського господарства з урахуванням зазначеної мети є:

1. Збільшення обсягів виробництва сільськогосподарської продукції для досягнення продовольчої безпеки держави, доведення рівня споживання населенням харчових продуктів до науково обґрунтованих норм та істотного нарощення обсягів її експорту.

- <...> 2. Розширення виробництва органічної продукції.

<...> 3. Збільшення експорту сільськогосподарської продукції.

<...> 4. Підвищення дохідності сільськогосподарського виробництва.

<...> 5. Підвищення продуктивності й оплати праці в сільському господарстві.

<...> 1.3. Основні напрями досягнення стратегічних цілей.

Для досягнення стратегічних цілей передбачаються такі напрями техніко-технологічних й організаційно-економічних перетворень:

– підвищення продуктивності рослинництва і тваринництва через забезпечення раціонального ведення сільськогосподарського виробництва та запровадження наукових засад землекористування, а також ведення тваринництва з урахуванням регіональних особливостей;

– розвиток виробництва альтернативних видів енергії в сільському господарстві з метою зменшення енергетичної залежності держави та підвищення ефективності сільського господарства;

– забезпечення дохідності сільськогосподарського виробництва шляхом удосконалення економічних відносин та ефективного регулювання ринку;

– забезпечення рівноваги попиту й пропозиції сільського господарства і попиту шляхом підвищення можливостей населення країни щодо придбання продуктів харчування на рівні не нижче фізіологічних норм;

– завершення земельної реформи шляхом формування ринку земель сільськогосподарського призначення й забезпечення їх раціонального використання та включення вартості землі в економічний оборот як прибуткоутворюючого фактора;

– розвиток форм господарювання й інтеграції виробництва в напрямі формування великотоварних, середніх і малих господарських структур з урахуванням їх можливостей щодо раціонального використання земель та інших засобів виробництва, галузевих і регіональних особливостей ведення сільського господарства;

– розвиток сільськогосподарського підприємництва й кооперації через створення сприятливих економічних умов для започаткування й організації діяльності, зокрема державної підтримки формування та поліпшення матеріально-технічної бази кооперативних формувань;

– техніко-технологічна модернізація агропромислового виробництва шляхом залучення інвестицій з інших галузей національної економіки й прямих іноземних інвестицій, удосконалення форм, напрямів, розмірів і важелів державної підтримки відтворення матеріально-технічної бази сільського господарства;

– розвиток аграрного ринку для забезпечення доступу сільськогосподарських товаровиробників до організованих каналів збуту

продукції з прозорими механізмами ціноутворення, удосконалення ціноутворення на сільськогосподарську продукцію й продовольство на основі забезпечення рівня дохідності сільськогосподарських товаровиробників, достатнього для розширеного відтворення виробництва;

– формування сприятливого фінансово-кредитного середовища через забезпечення сільськогосподарських товаровиробників необхідними обсягами фінансових ресурсів для розширеного відтворення й інноваційного розвитку, фінансової стабільності та конкурентоспроможності на внутрішньому й зовнішньому ринках;

– інвестиційне забезпечення реформаційних перетворень на селі через розвиток механізмів забезпечення розвитку матеріально-технічної бази сільського господарства, формування власних джерел фінансування інвестицій товаровиробників та їх залучення з інших галузей економіки й зарубіжних країн на фінансових ринках, а також населення;

– удосконалення інформаційно-аналітичного забезпечення розвитку галузі шляхом створення ефективної системи формування, обробки й передачі (надходження) обліково-аналітичної інформації для своєчасного ухвалення ефективних рішень на всіх рівнях керування розвитком аграрного сектору економіки;

– реформування керування аграрним сектором, яке передбачає формування організаційно-управлінських структур забезпечення розвитку агропромислового виробництва та раціональне поєднання галузевої й територіально-самоврядної системи керування комплексним розвитком агропромислового виробництва й сільських територій;

– формування ефективної системи інноваційного забезпечення агропромислового виробництва шляхом створення сприятливих інституційних умов для розвитку інститутів продукування і впровадження інновацій, а також передумов для впровадження інноваційної моделі розвитку галузі;

– розвиток сільських територій шляхом розширення можливостей сільських територіальних громад на основі збільшення ресурсів місцевих бюджетів, насамперед за рахунок розвитку підприємництва та залучення інвестицій у виробничу й соціальну сфери;

– розвиток зовнішньоекономічної діяльності шляхом підтримки експорту, створення сприятливих умов для його розвитку, захисту вітчизняного товаровиробника на світовому ринку (*Стратегічні напрями розвитку сільського господарства України на період до 2020 року / за ред. Ю. О. Лупенка, В. Я. Месель-Веселяка. – К.: ННЦ «ІАЕ», 2012. – С. 7–11).*